

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ AMALVOS PELKĖJE PROGRAMA

Vieta: Amalvos pelkės pažintinis takas.

Rekomenduojamas laikas: kovas-balandis.

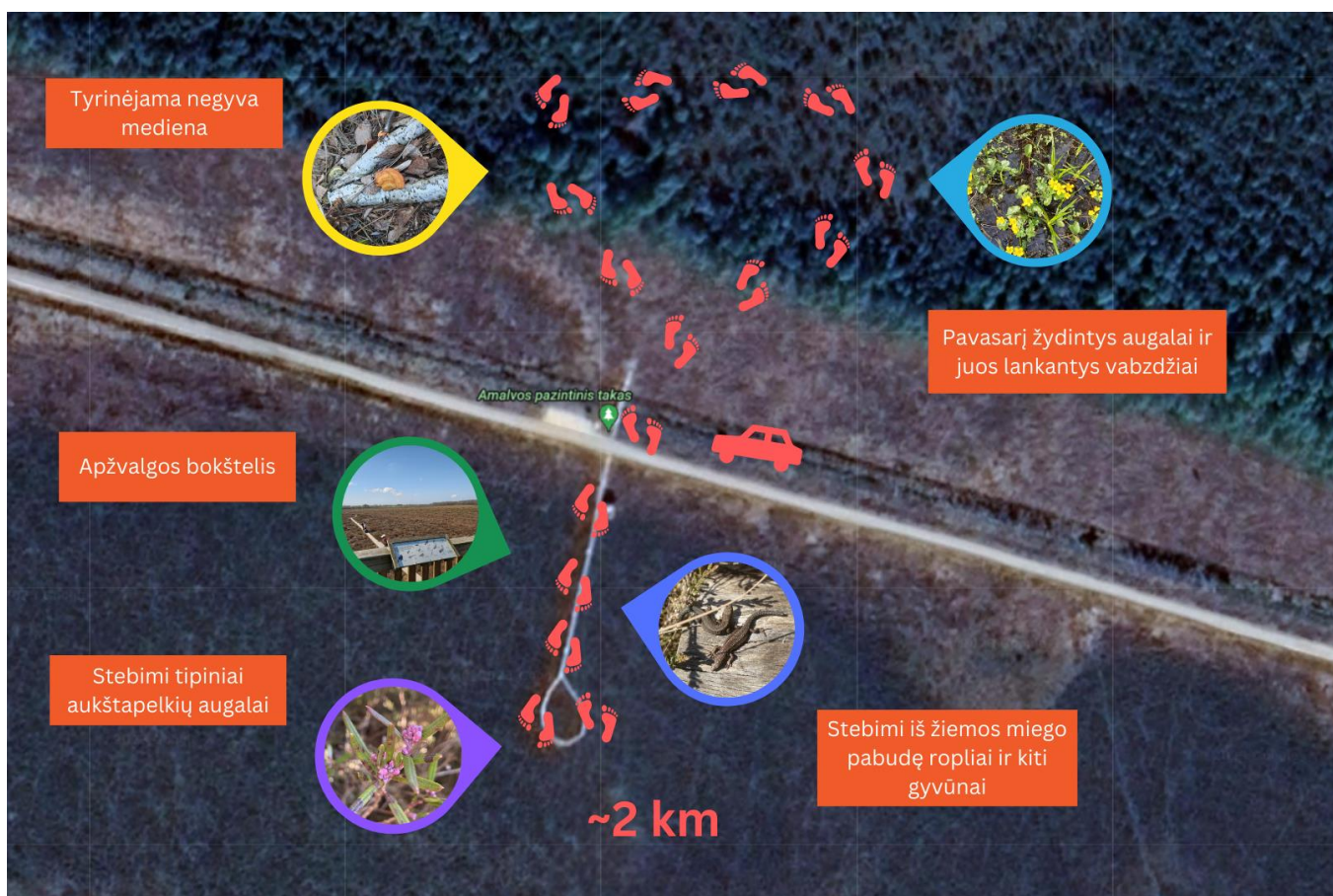
Atstumas: 1-2 km

Trukmė: 2 val.

Temos: ankstyvą pavasarį žydintys augalai ir juos lankantys vabzdžiai; negyvos medienos reikšmė ekosistemoms; tipiniai aukštapelkių augalai.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, žiūronai, nešiojamas mikroskopas, apsauginės priemonės nuo erkių.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda Amalvos pelkės pažintinio tako pradžioje.
- Žygiuojama pažintiniu taku, atkreipiant dėmesį į informacinius standus apie pelkės gamtines vertybes.
- Stebimi tipiniai aukštapelkių augalai. Ieškoma spanguolių (kartais galima pamatyti pernykščių uogų), bruknių, mėlynių, vaivorų, viržių ir kt. Susipažįstama su kiminu – aukštapelkę formuojančia samana. Dalyviai bando išsiaiškinti, kaip atsiranda aukštapelkė ir durpynai. Tyrinėjant augalus galima pastebėti ir saulėje besišildančių gyvavedžių driežų bei angių.

- Lipama į apžvalgos bokštelį. Žiūronais stebimi pelkės paukščiai. Kalbama apie pelkių sausinimo žalą ekosistemai.
- Grįžus į pažintinio tako pradžią, takeliu žygiuojama į mišką kitoje kelio pusėje.
- Tyrinėjama negyva mediena ir po jos žieve aptinkami organizmai, susipažinama su trūnijančios medienos reikšmę ekosistemai. Net ir žiemą ar ankstyvą pavasarį po trūnijančio medžio žieve gausų kolembolų, vėdarėlių, šimtakojų ir kitų smulkių organizmų. Surasti vabzdžiai ir grybai stebimi nešiojama mikroskopu.
- Tyrinėjami ankstyvą pavasarį trumpai žydintys augalai (efemeroidai), juos lankantys vabzdžiai bei kiti miško gyvūnai, grybai ir augalai. Tokiu laiku stebimos žiedų nektaru mintančios musės zimbeklės, iš žiemos miego pabudusios pavieniui gyvenančios bitės, laukines bites parazituojančios gegužvabalio lervos ir kt.
- Apėjus maždaug 1 km ilgio ratą miško takeliu grįžtama į žygio pradžios vietą. Žygis baigiamas.

Pagal šią programą 2023 metų balandžio 18 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 60 organizmų rūšių. Žygiuodami mediniu pelkėje įrengtu taku, dalyviai aptiko porėlę gyvavedžių driežų, o kai kuriems dalyviams pasisėkė fotoaparatu pagauti pro kojas greitai prašliaužusią paprastąją angį.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/aukstumalos-pazintinis-takas-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs trumpiausiam Lietuvos pažintiniame take Amalvos pelkėje ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

